

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Διαμαντή Καρανασάση

Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Κ.Παπαπετροπούλου

Τηλέφωνο: 213-151-3354

E-mail: vouli2@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 1583/18.11.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Διαμαντή Καρανασάση, σας γνωστοποιούμε ότι σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία, και ειδικότερα τον Κανονισμό του Συμβουλίου 2022/2577, τα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) ορίζονται ως υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.

Επιπρόσθετα, σας ενημερώνουμε ότι με στόχο την προστασία της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας από την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ .6 του άρθρου 56 του ν.2637/1998 (Α' 200), όπως ισχύει, για αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης του οικείου Νομού ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, η Πολιτεία έχει θεσπίσει την απαγόρευση άσκησης οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση – αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), όπως ισχύει, και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας επιτρέπεται μόνο για σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος $\leq 1\text{MW}$ και μέχρι ενός μέγιστου ορίου συνολικής ισχύος, η οποία προσδιορίζεται ανά Περιφερειακή Ενότητα στο άρθρο 2 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Εσωτερικών – Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/104605/4389 (Β' 5342/2022).

Περαιτέρω, με το άρθρο 36 του ν. 5087/2024 «Ενίσχυση της πρότυπης κτηνοτροφίας, ρυθμίσεις για την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες, διατάξεις για τη φυτοϋγεία, τα βιοκτόνα προϊόντα και την ποιότητα τροφίμων, διατάξεις για την τόνωση της αγροτικής ανάπτυξης και άλλες επείγουσες διατάξεις», (ΦΕΚ Α' 25), με το οποίο τροποποιήθηκε η παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α' 200), έχει θεσπιστεί ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση των ζητημάτων εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών σε γη υψηλής παραγωγικότητας, το οποίο προβλέπει ότι για την εγκατάσταση Φ/Β σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) θα απαιτείται η άσκηση καλλιεργητικής δραστηριότητας. Τα είδη και οι καλλιέργειες των φυτών, όπως και οι συνθήκες της καλλιέργειάς τους, θα καθοριστούν με ειδική μελέτη που θα εκπονηθεί με πρωτοβουλία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Κατόπιν διενέργειας της ως άνω μελέτης, με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θα καθοριστούν οι κατηγορίες των αιτούντων, καθώς και οι προϋποθέσεις και διαδικασίες και τυχόν άλλες λεπτομέρειες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και την άσκηση της καλλιεργητικής δραστηριότητας.

Η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία συνδυάζεται και με την υπ' αριθμ. 16989 μεταρρύθμιση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με τίτλο: «Βελτιστοποίηση της χρήσης του χερσαίου και θαλάσσιου χώρου για την ανάπτυξη των ΑΠΕ και της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας», η οποία προβλέπει ένα ολιστικό πλαίσιο πολιτικής για τη διπλή χρήση της γης για τη γεωργία και την ηλεκτροπαραγωγή από ηλιακά φωτοβολταϊκά συστήματα, με στόχο την προώθηση της εγκατάστασης αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων. Το συγκεκριμένο πλαίσιο πολιτικής θα προσδιορίσει τις κατάλληλες τοποθεσίες για την υλοποίηση αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων, τις ειδικές δράσεις για την προώθηση των αγροφωτοβολταϊκών και τους κανόνες που αφορούν τη διπλή χρήση της γης και την υλοποίηση έργων στον τομέα των αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων. Ως χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του πλαισίου ορίζεται το 4ο τρίμηνο 2024.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, θέτουμε υπόψιν σας ότι το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (Ε.Χ.Π.) για τις ΑΠΕ θέτει κανόνες και κριτήρια χωροθέτησης, τόσο των αιολικών εγκαταστάσεων όσο και των συνοδών έργων τους (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Ειδικότερα, στο Παράρτημα V του Ειδικού Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις ΑΠΕ, ορίζεται διακριτή αρμοδιότητα μεταξύ της Αρχής και της εκάστοτε αρμόδιας περιβαλλοντικής Αρχής (βλ. ν. 4014/2011). Οι περιβαλλοντικές αρχές ελέγχουν και πάλι αν η προτεινόμενη θέση εγκατάστασης εμπίπτει εντός μιας εκ των κατηγοριών των περιοχών αποκλεισμού (άρθρο 6 παρ. 1) και εξετάζουν εκείνες, το πρώτον, αν τηρούνται τα κριτήρια χωροθέτησης, που αφορούν (κατά κατηγορία χώρου) την τήρηση ελάχιστων αποστάσεων από τις γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής (άρθρο 6 παρ. 5 και Παράρτημα II του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ).

Σημειώνουμε ότι κατά την παρούσα χρονική περίοδο προωθείται από το ΥΠΕΝ, με τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης, η αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου (Ε.Χ.Π.) για τις ΑΠΕ, όπου έχουν συμπεριληφθεί περαιτέρω κανόνες και προϋποθέσεις για την εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η πρόταση αξιολόγησης/αναθεώρησης του Ε.Χ.Π. για τις ΑΠΕ θα υποβληθεί σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και θα εγκριθεί μαζί με την οικεία Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.), με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών. Κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής έγκρισης του Ε.Χ.Π. για τις ΑΠΕ προβλέπεται δημόσια διαβούλευση με υπηρεσίες, φορείς και το κοινό καθώς και η διατύπωση γνώμης του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει. Το επόμενο χρονικό διάστημα προγραμματίζεται η δημόσια διαβούλευση της πρότασης του Ε.Χ.Π. για τις ΑΠΕ και της Σ.Μ.Π.Ε. αυτού.

Επιπλέον, σας ενημερώνουμε ότι, με την ολοκλήρωση του προγράμματος πολεοδομικής μεταρρύθμισης «Κωνσταντίνος Δοξιάδης» και την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων έγκρισης των μελετών Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Τ.Π.Σ.) καθώς και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Π.Σ.) (πρώτου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού), θα θεσμοθετηθούν Περιοχές Προστασίας (Π.Ε.Π.) και Περιοχές με Ειδικό νομικό Καθεστώς (Π.Ε.Κ.), στις οποίες μεταξύ άλλων θα συμπεριλαμβάνονται και οι περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί με διοικητική πράξη ως περιοχές αγροτικής ή γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.

Τέλος, σας γνωστοποιούμε ότι επί των τιθέμενων ζητημάτων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας ενημέρωσε προφορικά την εθνική αντιπροσωπεία στις 08-11-2024 στο πλαίσιο της συζήτησης της υπ' αριθμ. 149/04.11.2024 σχετικής Επίκαιρης Ερώτησης. Παρατίθενται αποσπάσματα από τα Πρακτικά:

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): «Να εξετάσουμε λίγο ποιες είναι οι αιτιάσεις. Μια αιτίαση είναι ότι θα καταληφθούν χρήσιμες γεωργικές ή κτηνοτροφικές γαίες. Στην περίπτωση του Μενοικίου, μιλάμε για κτηνοτροφικές γαίες. Για ποια έκταση μιλάμε; Μιλάμε τώρα για 40 μεγαβάτ, αν η μνήμη δεν με απατά, δηλαδή για 400 στρέμματα. Ποιο είναι το κόστος ενοικίασης 400 στρεμμάτων γεωργικής γης, ποτιστικής όχι κτηνοτροφικής; Το κόστος ενοικίασης είναι 60 ευρώ γενικά στη χώρα.

Στην πράξη λοιπόν μιλάμε για μια έκταση 400 στρεμμάτων με ένα κόστος, αν ήταν με 60 ευρώ που λέω εγώ, που ξέρετε πολύ καλά ότι η κτηνοτροφική είναι πολύ χαμηλότερη, είναι κάπου 20.000 ευρώ. Αυτή είναι η τάξη μεγέθους τον χρόνο.

Προφανώς θα βρούμε τρόπο για τους κτηνοτρόφους εκεί και σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές -θα τους δώ και εγώ-, για να δούμε πώς μπορεί αυτό να αντιμετωπιστεί, μιας που τα ανταποδοτικά τα οποία προσφέρονται στην τοπική κοινωνία είναι πολλαπλάσια αυτού του ποσού, πολλές φορές δηλαδή παραπάνω από αυτό το ποσό.

Αλλά το θεμελιώδες είναι να δούμε τι είδους οικονομία και ανάπτυξη τοπική και εθνική θέλουμε. Θέλουμε να έχουμε φθηνό ηλεκτρικό ρεύμα; Διότι αν ακούσω όλες τις ερωτήσεις από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, δεν πρόκειται να βάλουμε καμία ανανεώσιμη πηγή και θα έχουμε διαρκώς ακριβότερο ηλεκτρικό ρεύμα σε όλη τη χώρα, αφού θα εξαρτώμεθα από ορυκτά καύσιμα. Διότι εναλλακτικές δεν υπάρχουν. Δηλαδή δεν υπάρχει κάποιος μαγικός τρόπος για να έχουμε ηλεκτρικό. Επίσης κανένας δεν λέει ότι δεν θέλει ηλεκτρικό. Όλοι θέλουν ηλεκτρικό και οι τοπικές κοινωνίες θέλουν ηλεκτρικό και αυτό κάπου να παράγεται. Επί δεκαετίες βασιζόμασταν ότι θα παράγεται σε δύο, τρεις περιοχές της χώρας και οι υπόλοιποι απολάμβαναν.

Και τέλος αν κοιτάξουμε και σοβαρά την αντιστοιχία γεωργικών και κτηνοτροφικών γαιών στη χώρα, έχουμε μία μείωση των καλλιεργήσιμων γαιών κατά 6 εκατομμύρια στρέμματα κατά 20% με 25% από το 2009 ως το 2021. Όλες μαζί οι ανανεώσιμες πηγές δεν θα χρειαστούν μέχρι το 2050 παραπάνω από 500.000 στρέμματα στο τέλος της διαδικασίας.

Το ερώτημα λοιπόν είναι: Έχουμε χάσει 6 εκατομμύρια στρέμματα και δεν θέλουμε να έχουμε ευθύνη και άφθονη ηλεκτρική ενέργεια και ενέργεια γενικά και θέλουμε να παραμείνουμε εξαρτημένη χώρα, να αποτύχουμε στους στόχους της κλιματικής αλλαγής, να υφιστάμεθα τις κλιματικές καταστροφές για γεωργικές και κτηνοτροφικές και άγονες περιοχές -ένα κομμάτι σε άγονα- που έχουν εγκαταλειφθεί μαζί κατά οκταπλάσια ή δεκαπλάσια μεγέθη;

Μου λέτε εάν είναι ακριβό ή φθηνό το ρεύμα. Μα ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι έχουμε διπλασιασμό των τιμών του αερίου από το 2020, τριπλασιασμό των δικαιωμάτων ρύπων. Συνεπώς όσο δεν βάζουμε ΑΠΕ, το ρεύμα αποκλείεται να φθηνώνει. Θα παραμένει πολύ παραπάνω από ότι θα έπρεπε να πληρώνουν οι άνθρωποι. Και μας λέτε βεβαίως ότι εσείς δεν είστε εναντίον, με τη μικρή εξαίρεση της δικής μας περιοχής.

Και τι μου φέρνετε; Μου φέρνετε αδειοδοτήσεις, οι οποίες ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι έχουν την εξής διαδικασία. Κάποιος ζητά με ηλεκτρικούς όρους τη δυνατότητα να αρχίσει η διαδικασία της αδειοδότησης. Αυτή την έννοια έχει η άδεια της ΡΑΕ. Η άδεια της ΡΑΕ δεν καλύπτει ούτε τη χωροταξική διάσταση πέραν της γενικότερης αρχής για αν εκεί μπορούν ή δεν μπορούν να μπαίνουν. Δεν μπορεί να πάει στα απάτητα βουνά για παράδειγμα να βάλει ή σε περιοχές Natura ειδικής προστασίας. (CB) Χωροταξικό υπάρχει και θα επικαιροποιηθεί, αλλά το πρόβλημά μας δεν είναι η χωροταξία των ΑΠΕ. Το πρόβλημά μας είναι ότι, μέσα από αυτές τις ερωτήσεις, μέσα από αυτήν την πρακτική της υιοθέτησης μη ορθολογικών κριτηρίων, δημιουργούνται κύματα δυσαρέσκειας στις τοπικές κοινωνίες επί των οποίων θέλει να καβαλήσει η αντιπολίτευση. Απλά πράγματα είναι αυτά.

Όταν μου φέρνετε αδειοδοτήσεις και δεν μου φέρνετε την τελική αδειοδότηση, δηλαδή τους όρους σύνδεσης -αυτά που μου έχετε δείξει δεν είναι όροι σύνδεσης, δεν έχει ολοκληρωθεί σε αυτά που φέρνετε το σύνολο της αδειοδοτικής διαδικασίας- όταν υπάρχει λοιπόν η εξέταση από την πλευρά, για παράδειγμα, του ΔΕΔΔΗΕ των όρων σύνδεσης, θα έρθει και θα δει αν υπάρχει υπέρβαση του ορίου για την αγροτική γη, που στην υψηλής παραγωγικότητας είναι 0,7% το όριο. Δεν είναι 70%, δεν είναι 7%, αλλά 0,7%, κάτω από 1%. Αυτό είναι το ποσοστό που δικαιούται να έχει η ενέργεια από φωτοβολταϊκά σε μια περιοχή.

Αυτή η διαδικασία δεν έχει τελειώσει. Και ούτε θα έχουμε λόγο να δώσουμε στο σύνολο αυτών που ζητούν αδειοδότηση, εφόσον δεν περάσει από τη βάση, όλη αυτή που περιγράφω, και μπορεί και σε περιπτώσεις να πρέπει να παρεμβαίνουμε για να μην υπάρχουν υπερβολές, για να υπάρχει συνεννόηση με την τοπική κοινωνία. Όλα αυτά τα καταλαβαίνω.

Διότι το βασικό για το οποίο συζητάμε είναι η οπτική όχληση. Χωρίς να με οχλήσει κανένας, εγώ ήρθα και έβαλα για όλα τα καινούργια φωτοβολταϊκά υποχρεωτικό κανονισμό περίφραξης με δέντρα, εξωτερικής και εσωτερικής, έτσι ώστε να περιοριστεί η οπτική όχληση. Αυτό δεν το αναφέρετε πουθενά.

Σας εξηγώ ότι αυτό αφορά όλα τα καινούργια τα οποία θα πραγματοποιηθούν. Αυτά που μου φέρνετε όλα είναι καινούργια. Συνεπώς, για όλα αυτά θα υπάρχει περίφραξη υψηλή, με δέντρα, έτσι ώστε να μην υπάρχει οπτική όχληση.

Ποια όχληση υπάρχει αν δεν υπάρχει οπτική όχληση; Τι ακριβώς θα κάνουν κακό οι όποιες ανανεώσεις εκεί πέρα, πέραν της οπτικής όχλησης;

Υπάρχουν κανόνες για την απόσταση από τους οικισμούς. Υπάρχει πρόνοια -σας είπα ότι θα δω τους σχετικούς κτηνοτρόφους- και για περιορισμούς όταν υπάρχει. Έχουμε μία περίπτωση με αμπέλια και βρίσκουμε λύση ανάμεσα στον αμπελοπαραγωγό και στην επένδυση του ηλεκτρικού. Αλλά να μην ξεχνάμε ότι το ηλεκτρικό είναι υψηλής αξίας δημόσιο αγαθό. Απαιτούμε να το έχουμε σε όλη τη χώρα και φθηνό. Δεν μπορεί να το υπονομεύουμε. Και έχει πολύ καιρό κρατήσει αυτή υπόθεση της υπονόμησης. Δεν αναφέρομαι σε εσάς προσωπικά, μάλλον τα ακούτε γιατί είναι η εικοστή ή τριακοστή ερώτηση στην οποία απαντώ».

Η Υφυπουργός

Αλεξάνδρα Σδούκου